

به نام خدا

مؤسسه آموزش عالی آزاد
فناوران اطلاعات تهران

Tehran Informaticians College

مرکز آموزش علمی کاربردی فناوران اطلاعات تهران

مؤسسه فرهنگی هنری
دیبگران تهران

دُرِ پارسی

برگزیده‌ای از متون نظم و نثر فارسی

کتاب درسی ادبیات فارسی برای کلیه رشته‌های مصوب علمی کاربردی

مؤلف

دکتر عبدالعلی قاسمی

هرگونه چاپ و تکثیر از محتویات این کتاب بدون اجازه کتبی
ناشر ممنوع است. متخلفان به موجب قانون حمایت حقوق
مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

دُرّ پارسی (برگزیده‌ای از متون نظم و نثر فارسی)

کتاب درسی ادبیات فارسی برای کلیه رشته‌های مصوب علمی کاربردی

مؤلف: دکتر عبدالعلی قاسمی

ناشر: مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران

حروفچینی و صفحه‌آرایی: مجتمع فنی تهران

طرح روی جلد: مجتمع فنی تهران

چاپ: پرستو

نوبت چاپ: اول

تاریخ نشر: آبان ماه ۱۳۸۸

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۰۰۰۰ ریال

سرشناسه: قاسمی، عبدالعلی، ۱۳۳۶-

عنوان و نام پدیدآور: در پارسی: برگزیده‌ای از متون نظم و نثر فارسی.

کتاب درسی ادبیات فارسی برای کلیه رشته‌های مصوب علمی کاربردی.

مؤلف عبدالعلی قاسمی.

مشخصات نشر: تهران: مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران، ۱۳۸۸.

مشخصات ظاهری: ۲۲۴ ص.

شابک: 978-964-354-964-0

موضوع: ادبیات فارسی — تاریخ و نقد

موضوع: ادبیات فارسی — مجموعه‌ها

شناسه افزوده: دانشگاه جامع علمی-کاربردی

رده‌بندی کنگره: ۱۳۸۸/۲۵۴ ق/PIR۳۳۷۵

رده‌بندی دیویی: ۰۹۱۵۸

شماره کتابشناسی ملی: ۱۷۲۶۳۵۷

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۵۴-۹۶۴-۰

ISBN: 978-964-354-964-0

آدرس: سعادت آباد، میدان کاج، خ سرو شرقی، روبه‌روی خ علامه، ساختمان شماره ۴۹

صندوق پستی: ۱۴۳۳۵/۹۴۳

تلفن: ۷-۲۲۰۹۸۴۴۶

فهرست مطالب

مقدمه ناشر	۵
مقدمه مؤلف	۶

فصل اول: آشنایی با ادبیات

۱-۱ زبان شیرین پارسی	۸
۱-۲ انواع ادبی	۱۰
۱-۳ انواع نثر	۱۰
۱-۴ نظم و شعر	۱۱
۱-۵ انواع قالب‌های شعر فارسی	۱۲
۱-۶ سبک‌شناسی شعر	۲۰

فصل دوم: متون ادبی

۲-۱ شعر	۲۹
۲-۲ نثر	۸۷

فصل سوم: آیین نگارش

۳-۱ نشانه‌گذاری	۱۵۹
۳-۲ شیوه‌ی تحقیق	۱۶۲
۳-۳ مقاله‌نویسی	۱۶۳
۳-۴ نامه‌نگاری	۱۶۴
۳-۵ درباره‌ی نویسندگی و ارزش و نقش نویسنده در جامعه	۱۷۶
۳-۶ مشخصات یک نوشته‌ی خوب	۱۷۷
۳-۷ تراژدی چیست؟	۱۷۸
۳-۸ شیوه‌ی املا‌ی فارسی	۱۸۳
۳-۹ فن ترجمه	۱۸۴
۳-۱۰ پایان‌نامه تحصیلی	۱۸۵

فصل چهارم: آرایه‌های ادبی

۴-۱ آرایه‌های معروف در زبان فارسی	۱۹۳
---	-----

فصل پنجم: دستور زبان فارسی

۵-۱ جمله ۲۰۱

۵-۲ اقسام جمله از جهات مختلف ۲۰۱

فصل ششم: مکتب‌های ادبی معروف جهان

۶-۱ کلاسیسم ۲۰۷

۶-۲ رمانتیسم ۲۰۸

۶-۳ رئالیسم (واقع‌گرایی) ۲۰۹

۶-۴ ناتورالیسم ۲۱۰

۶-۵ سمبولیسم (نمادگرایی) ۲۱۱

فصل هفتم: درآمدی بر ادبیات برون مرزی

۷-۱ ادبیات فارسی معاصر در خارج از ایران ۲۱۳

۷-۲ ادبیات معاصر دری (افغانستان) ۲۱۴

۷-۳ ادبیات معاصر تاجیکی ۲۱۴

فهرست منابع ۲۲۱

خط مشی کیفیت انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران در عرضه کتاب های است که بتواند

خاورهای روز جامعه فرهنگی و علمی کشور را تا حد امکان پوشش دهد

حمد و سپاس ایزد منان را که با الطاف بیکران خود این توفیق را به ما ارزانی داشت تا بتوانیم در راه ارتقای دانش عمومی و فرهنگ این مرز و بوم در زمینه چاپ و نشر کتب علمی دانشگاهی، علوم پایه و به ویژه علوم کامپیوتر و انفورماتیک گام هایی هر چند کوچک برداشته و در انجام رسالتی که بر عهده داریم، مؤثر واقع شویم. گستردگی علوم و توسعه روزافزون آن، شرایطی را به وجود آورده که هر روز شاهد تحولات اساسی چشمگیری در سطح جهان هستیم. این گسترش و توسعه نیاز به منابع مختلف از جمله کتاب را به عنوان قدیمی ترین و راحت ترین راه دستیابی به اطلاعات و اطلاع رسانی، بیش از پیش روشن می نماید. در این راستا، واحد انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران با همکاری جمعی از اساتید، مؤلفان، مترجمان، متخصصان، پژوهشگران، محققان و نیز پرسنل ورزیده و ماهر در زمینه امور نشر درصدد هستند تا با تلاش های مستمر خود برای رفع کمبودها و نیازهای موجود، منابعی پربار، معتبر و با کیفیت مناسب در اختیار علاقه مندان قرار دهند.

کتابی که در دست دارید با همت " دکتر عبدالعلی قاسمی " و تلاش جمعی از همکاران انتشارات میسر گشته که شایسته است از یکایک این گرامیان تشکر و قدردانی کنیم.

اجرای کامپیوتری: مهین شفیعی

ویراستاری: شیوا غمگسار

ویرایش و صفحه آرایی کامپیوتری: مهسا کوراوی و تهمنه کاشانیان

طراح جلد: مریم فرجیان

ناظران چاپ: حیدر شفیعی و کریم براغ

در خاتمه ضمن سپاسگزاری از شما دانش پژوه گرامی درخواست می نماید با مراجعه به آدرس dibakaran.mft.info (ارتباط با مشتری) فرم نظرسنجی را برای کتابی که در دست دارید تکمیل و ارسال نموده، انتشارات دیباگران تهران را که جلب رضایت و وفاداری مشتریان را هدف خود می داند، یاری فرمایید.

امیدواریم همواره بهتر از گذشته خدمات و محصولات خود را تقدیم حضورتان نماییم.

مدیر انتشارات

مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران

publishing@mftmail.com

مقدمه مؤلف

سپاس و ستایش خداوند بزرگ را که توفیق یافتم تا برگزیده‌ای از متون ادب فارسی را انتخاب کنم و به حضور دوستداران زبان و ادب فارسی ایران زمین ارائه دهم. زبان فارسی که سابقه‌ای دیرینه دارد؛ اقیانوس وسیعی است که در آن مرواریدهای بی‌مانند سخن در صدف‌های نظم و نثر پنهان مانده است. دستیابی به آن دُرهای گران قیمت کار همگان است. از آنجا که خود سال‌هاست این زبان گران‌سنگ را تدریس نموده و همواره از نتیجه تلاش و زحمات استادان عالیقدر زبان فارسی بهره‌مند شده‌ام، با قدردانی از همه آن عزیزان و استعانت از پروردگار، گزیده‌ای از آثار نظم و نثر فارسی را در این کتاب جمع‌آوری کرده‌ام و به پیشگاه تمامی ادب‌دوستان، مخصوصاً دانشجویان محترم سایر رشته‌ها که مجال کمتری برای مطالعه‌ی آثار ادبی دارند، تقدیم می‌دارم.

همچنین بر خود واجب دیدم که برای پاسداری از این میراث گرانبها (زبان فارسی) با کمک مسئولان محترم و دلسوز انتشارات دیباگران تهران این کتاب را تدوین نمایم.

سپاسگزار حق

عبدالعلی قاسمی